

Sygn. akt I Co 2054/15

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: **SSR Aleksander Żółty**

Protokolant: asystent sędziego Łukasz Byzdra

po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2016 r. w Wodzisławiu Śląskim

na posiedzeniu niejawnym sprawy egzekucyjnej

z wniosku wierzyciela **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. Inspektoratu w W.**

przeciwko dłużnikowi (...) **spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.**

na skutek skargi dłużnika na czynność **Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w W. – M. D.** w postaci postanowienia o ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego

postanawia

1. zmienić pkt 3 postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w W. M. D. z dnia 26 października 2015r., sygn. akt Km 1469/15 w ten sposób, że ustalić wysokość kosztów postępowania egzekucyjnego w sprawie Km 1469/15 na łączną kwotę 2.023,85 zł oraz ustalić pobranie tych kosztów z następujących przepisów:

- opłata stosunkowa z art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji: 2.015,43 zł;

- wydatki gotówkowe z art. 39 ust.2 pkt 8 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji: 8,42 zł;

2. oddalić wniosek o obniżenie wysokości opłaty stosunkowej;

3. nie obciążać wierzyciela kosztami postępowania.

SSR Aleksander Żółty

UZASADNIENIE

W dniu 3 listopada 2015 r. dłużniczka - (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. złożyła skargę na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w W. – M. D. polegającą na ustaleniu kosztów postępowania egzekucyjnego oraz wniosła o obniżenie opłaty stosunkowej ustalonej przez komornika na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

W uzasadnieniu skargi wskazano, że komornik bezpodstawnie do opłaty stosunkowej dodał kwotę 463,55 zł z tytułu podatku VAT (23%). Tymczasem zdaniem skarżącej opłata wskazana w art. 49 ust.2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji ma charakter maksymalny, można ją jedynie obniżyć, a podatek VAT mieści się już w tej opłacie. Tym samym obciążenie dłużniczki dodatkową opłatą z tytułu podatku VAT nie ma oparcia w ustawie, a jedynie w uchwale Krajowej Rady Komorniczej.

Uzasadniając wniosek o obniżenie opłaty stosunkowej wskazała dłużniczka, że ustalona opłata egzekucyjna w wysokości 2.478,98 zł jest rażąco wygórowana i nie znajduje żadnego uzasadnienia w nakładzie pracy Komornika. Ponadto podkreśliła swoją trudną sytuację majątkową, brak płynności finansowej oraz okoliczność, że kolejne opłaty egzekucyjne znacząco negatywnie wpłyną na podjęte starania w przedmiocie spłaty zaległych zobowiązań.

W odpowiedzi na skargę komornik stwierdził, że jego działania były zgodne z prawem. Przede wszystkim komornik podniósł, że nie należy do gestii Sądu rozstrzyganie kwestii opodatkowania podatkiem od towarów i usług czynności egzekucyjnych gdyż rozstrzygnięcie w tej mierze należy do organów skarbowych, a nie sądowych. Ustalenie określonej opłaty egzekucyjnej i doliczenie do tej opłaty kosztów z tytułu podatku VAT uzasadnił nową interpretacją ogólną Ministra Finansów zgodnie, z którą czynności wykonywane przez komorników są opodatkowane podatkiem od towarów i usług (interpretacja ogólna z dnia 9 czerwca 2015r. PT.050.1.2015. (...).19). Komornik powołał się także na uchwałę Krajowej Rady Komorniczej, z której wynika, że kwota z tytułu podatku powinna zostać doliczona do ustalonej opłaty. Wskazał, że dopóki w/w uchwała pozostaje jedynie zaskarżoną a skarga nie została rozstrzygnięta, to zgodnie z powszechnie przyjętym w samorządzie komorniczym stanowiskiem uzasadnione jest doliczenie do opłaty podatku VAT.

Odnosząc się do wniosku o obniżenie opłaty egzekucyjnej komornik podniósł, że normalnym następstwem prowadzonej egzekucji pozostaje fakt, że majątek dłużnika ulega uszczupleniu. Komornik wskazał także, że - jak wynika z akt przedmiotowej sprawy oraz innych prowadzonych przeciwko dłużniczce- posiada ona znaczne środki pieniężne na spłatę swoich zobowiązań, a zasądzona opłata jest najniższą dopuszczalną w ustawie. Podkreślono, że wysokość opłat pobieranych przez komornika jest niezależna od czasu i nakładu pracy organu egzekucyjnego.

Sąd zważył, co następuje.

Skarga na czynność komornika w postaci doliczenia do opłaty egzekucyjnej należności z tytułu podatku VAT zasługiwała na uwzględnienie.

Skarga na czynność komornika służy zapewnieniu prawidłowego przebiegu postępowania egzekucyjnego, zgodnego z przepisami proceduralnymi. Postępowanie zainicjowane skargą ma na celu sprawdzenie pod względem formalnym przeprowadzanych w toku egzekucji czynności organu egzekucyjnego, na co wielokrotnie zwracano już uwagę w orzecznictwie sądowym. W przedmiotowej sprawie powyższe sprowadzało się do odpowiedzi na pytanie czy opłata ustalona przez komornika jest zgodna z obowiązującymi przepisami.

Komornik słusznie podniósł, że badanie czy czynności komorników są objęte podatkiem od towarów i usług nie może być przedmiotem sprawy ze skargi na czynność komornika. Sąd, jak już wyżej wskazano sprawdza jedynie czy postanowienie komornika jest prawidłowe pod względem formalnym. Podstawą ustalania opłat przez komorników w postępowaniu egzekucyjnym jest m.in. art. 49 ust. 2 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji zgodnie, z którym w sprawach o egzekucję świadczeń pieniężnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela oraz na podstawie art. 823 Kodeksu postępowania cywilnego komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania, jednak nie niższej niż 1/20 i nie wyższej niż dziesięciokrotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jednakże w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela zgłoszony przed doręczeniem dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, komornik pobiera od dłużnika opłatę stosunkową w wysokości 1/20 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego.

W przedmiotowej sprawie, w wyniku umorzenia postępowania na wniosek wierzyciela komornik prawidłowo ustalił opłatę w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. Brak jest jednak podstaw do uznania, że opłata ta może być zwiększana ponad 5 % (np. z tytułu podatku VAT). Cytowany wyżej przepis w sposób precyzyjny określa sposób obliczenia kwoty, jaką komornik pobiera w sytuacji umorzenia postępowania na wniosek wierzyciela. Stanowi ona 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. Stawka ta stanowi stawkę maksymalną, jaką może naliczyć komornik. Ani w tym przepisie ani, co należy podkreślić w żadnym innym obowiązującym przepisie

ustawodawca nie pozwala komornikom na zwiększanie tej stawki ponad 5 %. Potwierdza to niejako sam organ egzekucyjny nie wskazując takiego przepisu w sentencji i uzasadnieniu swojego postanowienia. Stanowisko takie jest tym bardziej uzasadnione, że w przypadkach, w których do opłat lub kosztów dolicza się stawkę podatku od towarów i usług są wyrażane w aktach prawnych *expressis verbis*. Przykładem takich regulacji mogą być § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu oraz § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (tak również SN w uchwale z 26.06.2014 r. III CZP 27/14). W tym miejscu należy podkreślić, że Sąd nie rozważał w niniejszej sprawie kwestii czy Komornik ma obowiązek odprowadzać podatek VAT. Kwestia ta nie jest przedmiotem rozstrzygnięcia. Sąd wskazuje tylko, że zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami Komornik może obciążyć stronę maksymalną opłatą w wysokości 5 % egzekwowanego świadczenia. Należało, zatem uznać, że w przedmiotowej sprawie prawidłowo obliczona opłata stosunkowa wynosi 2.015,43 zł, co skutkuje orzeczeniem jak w pkt 1 postanowienia.

Z kolei wniosek o obniżenie opłaty egzekucyjnej nie zasługiwał na uwzględnienie.

Możliwość obniżenia takiej opłaty jest określona w art. 49 ust. 7 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, na podstawie którego „dłużnik może złożyć wniosek o obniżenie wysokości opłat, o których mowa w ust. 1 i 2.” Wniosek taki rozpoznawany jest przez Sąd z zastosowaniem przepisów o skardze na czynność komornika, przy czym badając jego zasadność Sąd powinien w szczególności wziąć pod uwagę nakład pracy komornika lub sytuację majątkową wnioskodawcy oraz wysokość jego dochodów (art. 49 ust. 9 i 10).

W przedmiotowej sprawie sąd mając na uwadze powyższe przepisy nie znalazł podstaw do obniżenia opłaty egzekucyjnej. Możliwość obniżenia opłaty egzekucyjnej została określona przez Trybunał Konstytucyjny jako niebędąca mechanizmem nadzwyczajnym w prawie polskim (OTK ZU 2006, nr 5 poz. 53) i porównana m.in. do regulacji zawartej w art. 440 kodeksu cywilnego zgodnie z którą w stosunkach między osobami fizycznymi zakres obowiązku naprawienia szkody może być stosownie do okoliczności ograniczony, jeżeli ze względu na stan majątkowy poszkodowanego lub osoby odpowiedzialnej za szkodę wymagają takiego ograniczenia zasady współzycia społecznego.

W postępowaniu egzekucyjnym komornik, wbrew twierdzeniom dłużniczki nie ograniczył się jedynie do pojedynczej czynności w postaci zajęcia rachunku bankowego. Podjęto także szereg innych czynności zmierzających do zaspokojenia wierzyciela, np. zajął wierzytelności dłużniczki w Urzędzie Skarbowym zwracał się do innych banków. Nie sposób nie zauważyć przy tym, że spłata zadłużenia przez dłużniczkę nastąpiła już po wszczęciu postępowania egzekucyjnego, co wskazuje na związek pomiędzy egzekucją a zaspokojeniem roszczeń wierzyciela. Również analiza sytuacji majątkowej skarżącej nie prowadzi do wniosku, że konieczne jest obniżenie opłaty egzekucyjnej. Skoro łączna kwota jej zobowiązań przekracza 500.000 zł a w tym należności z tytułu opłat egzekucyjnych stanowią kwotę 10.000 zł to oznacza, że te należności stanowią ok. 2% wszystkich zobowiązań. Nie byłoby, zatem usprawiedliwione uprzywilejowanie należności wynikających z powadzonej przez dłużniczkę działalności gospodarczej kosztem należności z tytułu opłat egzekucyjnych, szczególnie w sytuacji gdy dłużniczka, jak sama przyznała dysponuje pieniędzmi uzyskanymi z kredytu bankowego właśnie na uregulowanie swojego zadłużenia. Taką sytuację należałoby uznać wręcz za sprzeczną z zasadami współzycia społecznego, dlatego mając na uwadze powyższe należało orzec jak w pkt 2 sentencji.

Na zasadzie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 13§2 k.p.c. Sąd nie obciążył wierzyciela kosztami postępowania wywołanymi wniesieniem skargi na czynność komornika, gdyż wierzyciel nie przyczynił się w żaden sposób do wywołania tego postępowania swoim zachowaniem. Uchybienia w przedmiotowym postępowaniu powstały wyłącznie po stronie komornika. Dlatego należało uznać, iż zachodzi w tej sytuacji szczególnie uzasadniony wypadek pozwalający sądowi na odstąpienie od zasądzenia tych kosztów od strony przeciwnej pomimo uwzględnienia skargi na czynność komornika.

SSR Aleksander Żółty

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

(...)

(...)

(...)

3. (...)

4. (...)

(...)

(...)